

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **A. P.**
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Šimkem
sídlem Zahradní 1297, Zlín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2017, č. j. KUZL 8265/2017, sp. zn. KUSP 8265/2017 ŽPZE-IP

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Otrokovice, odboru životního prostředí (dále jen „správní

orgán I. stupně“), ze dne 11. 1. 2017, č. j. OŽP/2029/2017/KSE, sp. zn. OŽP/5645/2015/KSE/17. Tímto rozhodnutím bylo žalobci jako osobě, která navezla neoprávněně bez souhlasu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu na zemědělské pozemky parc. č. x, x, x, x a x - orná půda, všechny v kat. území x, materiály a odpady a tyto ponechala na předmětných pozemcích po dobu delší než jeden rok, dle ustanovení § 3c odst. 1 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ochraně zemědělského půdního fondu“), uloženo opatření k odstranění zjištěných závad na předmětných pozemcích. Ke splnění uloženého opatření byla žalobci stanovena lhůta třiceti dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce předně spatřoval pochybení správních orgánů v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci a jeho nesprávném právním posouzení. Již od počátku řízení žalobce namítal, že na předmětné pozemky uložil materiál se souhlasem tehdejšího vlastníka pozemků, paní A. F., bytem K.. J. 291, M. Správní orgán I. stupně však tuto svědkyni nevyslechl a spokojil se pouze s písemným vyjádřením jejího právního zástupce, o tom že paní A. F. není vlastníkem navezeného materiálu. Tímto postupem tak správní orgán I. stupně rezignoval na zjišťování relevantních okolností a vůbec se nezabýval otázkou účasti paní A. F. na tvrzeném závadném jednání. Žalobce pak rovněž vytýkal správním orgánům, že neprověřily jeho tvrzení, že materiál, který se má na předmětných pozemcích nacházet, sem nenavezl výhradně on sám, ale že např. stavební suť pochází z provozní činnosti společnosti ADPe, s.r.o., v konkursu, sídlem Kvítkovská 291, Pohořelice (dále jen „ADPe, s.r.o., v konkursu“). Pokud by se toto ukázalo jako pravdivé, bylo by na místě zvážit přičitatelnost tohoto jednání také společnosti ADPe, s.r.o., v konkursu, a vyvodit odpovědnost této právnické osoby za závadný stav.
3. Dle žalobce se správní orgány vypořádaly s danou situací nesprávně i po právní stránce, jelikož kladly porušení povinnosti dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu za vinu žalobci. Žalobce tvrdil, že navezl materiál na předmětné pozemky v roce 2011, přičemž správní orgán I. stupně vzal jako relevantní informaci, že k tomuto mohlo dojít v roce 2013. V těchto letech však zákon o ochraně zemědělského půdního fondu ukládal povinnosti při hospodaření na zemědělském půdním fondu jen jeho vlastníkům nebo nájemcům. Okruh povinných subjektů byl rozšířen novelizací až v dubnu roku 2015. Žalobce tedy nerozporoval, že by část daného materiálu na předmětné pozemky navezl, avšak měl za to, že bylo nutné posoudit závadný stav podle doby jeho vzniku. Dle v té době účinné právní úpravy přitom odpovídal za pozemek a jeho řádný stav pouze jeho vlastník (nájemce). Obecný zákaz obsažený v ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, jehož porušení je žalobci kladeno za vinu, totiž v době, kdy mělo dojít k jeho porušení, nebyl v tomto zákoně stanoven.
4. K tomu žalobce s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu dále uvedl, že v řízení před orgánem veřejné moci je nutné rozlišovat mezi normami hmotného práva a normami procesními. Zatímco řízení před správními orgány se řídí platnými a účinnými procesními předpisy, skutkový stav je nutno posuzovat podle hmotněprávních norem

platných v době vzniku těchto práv či povinností, resp. v době porušení povinnosti vyplývající z právního předpisu. Opačný postup by byl v rozporu s principem právní jistoty a ochrany důvěry občanů v právo, který v sobě zahrnuje i zákaz retroaktivity právních norem. Žalobce poznamenal, že opatření k nápravě, jež mu bylo uloženo předmětným rozhodnutím, má povahu správní sankce obnovující povahy, a proto ve správním řízení měly být analogicky použity principy trestního práva, tedy mělo být rozhodnuto podle zákona platného v době, kdy byl správní delikt či přestupek spáchán. V této souvislosti žalobce také odkázal na ustanovení § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

5. Žalobce namítal rovněž nezákonnost uloženého opatření k odstranění zjištěných závad, jelikož správní orgány nezohlednily, že předmětné pozemky nejsou ve vlastnictví žalobce, nýbrž třetí osoby. Žalobci nesvědčí žádný právní titul, ani mu nebyl udělen souhlas vlastníkem pozemků ke vstupu na předmětné pozemky. Za dané situace, měl-li by žalobce vyhovět povinnosti uložené napadeným rozhodnutím, by se tím *a priori* dopouštěl nezákonného jednání.
6. Závěrem žalobce uvedl, že obsahem správního spisu není souhlas vlastníka pozemků s provedením místního šetření, přičemž tento ani nebyl přizván, aby byl místnímu šetření přítomen. S ohledem na tyto skutečnosti proto bylo dle žalobce místní šetření nezákonné, a nemohlo tak být relevantním podkladem pro rozhodnutí ve věci. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného, případně též jemu předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně, zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě uvedl, že pro vedené správní řízení bylo zásadní, že materiál a odpady navezené na pozemky žalobcem zde byly uloženy více než jeden rok. Skutečnost, zda k navezení materiálu došlo v roce 2011 či v roce 2014 a zda se tak stalo se souhlasem tehdejšího vlastníka pozemku, nemohla mít dle žalovaného žádný vliv na výsledek správního řízení. Po celou dobu (v letech 2011 až 2014) bylo v platnosti ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, proto byl žalobce povinen požádat o souhlas orgánů ochrany zemědělského půdního fondu k dočasnému odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu.
8. Dle žalovaného pak bylo možné v souladu s ustanovením § 3 odst. 2 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění účinném do 31. 3. 2015, uložit odstranění zjištěných závad na zemědělských pozemcích původci závadného stavu, nikoli toliko vlastníku či nájemci pozemku. K porušení zákazu retroaktivity tak dle žalovaného nedošlo. Žalovaný se vyjádřil rovněž k další žalobní argumentaci, kdy k námitce žalobce, že bude muset bez oprávnění vstoupit na cizí pozemek, odkázal na ustanovení § 3c odst. 6 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, které ukládá vlastníkům pozemku povinnost strpět

provedení opatření k nápravě a za tím účelem umožnit vstup na své pozemky. V závěru proto žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný vyslovili s takovým postupem souhlas, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání. Při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí vycházel soud dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Z hlediska posouzení důvodnosti podané žaloby ze správního spisu vyplynuly pro věc následující rozhodné skutečnosti. Dne 16. 12. 2014 správní orgán I. stupně obdržel od pana M. G., bytem B. 1168, O., podnět k prošetření, v němž bylo uvedeno, že na pozemcích parc. č. x, x, x, x, x - orná půda, všechny v kat. území Pohořelice u Napajedel, se nacházely v počtu 6 ks staré rezivějící stavební buňky, postavené na betonových panelech, dále 30 ks betonových skruží a stavební suť v odhadovaném množství 500 m³ smíchaná s hlínou.
11. Správní orgán I. stupně proto dne 13. 1. 2015 prověřil stav předmětných pozemků šetřením na místě samém a následně dne 15. 1. 2015 vyzval sdělením o přestupku na pozemcích (č. j. OŽP/2298/2015/KSE) vlastníka dotčených pozemků, paní A. F., k odstranění zjištěných závad. Vlastník pozemků prostřednictvím zplnomocněného zástupce uvedl, že tento není původcem skládky na svých pozemcích, a proto podal trestní oznámení, přičemž než orgány činné v trestním řízení věc prošetří, nebude náprava na pozemcích provedena.
12. Dne 5. 5. 2015 správní orgán I. stupně přijal od Policie ČR písemnost - odevzdání věci k projednání přestupku. Policií ČR byla spisová dokumentace předána na odbor majetkoprávní Městského úřadu Otrokovice k projednání přestupku proti veřejnému pořádku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích. Tento spis byl v souladu s § 55 odst. 1 zákona o přestupcích postoupen k projednání místně příslušnému Městskému úřadu Napajedla. Městský úřad Napajedla usnesením ze dne 9. 2. 2016 řízení o přestupku podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích zastavil, neboť odpovědnost za přestupek zanikla.
13. V průběhu čekání na výsledek přestupkového řízení prověřil správní orgán I. stupně opětovně na místě samém dne 13. 11. 2015 stav dotčených pozemků. Dne 7. 12. 2015 pak správní orgán I. stupně oznámením ze dne 2. 12. 2015, č. j. OŽP/49783/2015/KSE, zahájil řízení ve věci

uložení opatření dle ustanovení § 3c odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu.

14. Dne 2. 5. 2016 správní orgán I. stupně vydal pod č. j. OŽP/18890/2016/KSE rozhodnutí, kterým žalobci uložil opatření k odstranění zjištěných závad. Žalobce napadl toto rozhodnutí odvoláním, kterému správní orgán I. stupně v plném rozsahu vyhověl a své rozhodnutí o uložení opatření zrušil rozhodnutím ze dne 14. 6. 2016, č. j. OŽP/23726/2016/KSE.
15. V dalším řízení správní orgán I. stupně doplnil dokazování a následně dne 21. 9. 2016 pod č. j. OŽP/3800312016/KSE rozhodl o uložení opatření k odstranění zjištěných závad. I toto rozhodnutí žalobce napadl odvoláním, jemuž žalovaný vyhověl (stran namítané neurčitosti výrokové části prvostupňového rozhodnutí) a toto rozhodnutí opětovně zrušil rozhodnutím ze dne 31. 10. 2016, č. j. KUZL 69231/2016.
16. Po následně provedeném ústním jednání správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 11. 1. 2017, č. j. OŽP/2029/2017/KSE, sp. zn. OŽP/5645/2015/KSE/17, uložil žalobci jako osobě, která navezla neoprávněně bez souhlasu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu na zemědělské pozemky parc. č. x, x, x, x a x - orná půda, všechny v kat. území x, materiály a odpady a tyto ponechala na předmětných pozemcích po dobu delší než jeden rok, dle ustanovení § 3c odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, opatření k odstranění zjištěných závad na předmětných pozemcích. Ke splnění uloženého opatření byla žalobci stanovena lhůta třiceti dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.
17. Odvolání žalobce směřující proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 3. 2017, č. j. KUZL 8265/2017, sp. zn. KUSP 8265/2017 ŽPZE-IP, jako nedůvodné zamítl a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil.
18. V nyní projednávané věci přitom není mezi účastníky řízení spor o to, že dotčené pozemky parc. č. x, x, x, x a x, všechny v kat. území x, jsou podle evidence v katastru nemovitostí vedeny jako orná půda a že jsou v souladu s ustanovením § 1 odst. 2 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu zemědělskou půdou, která tvoří zemědělský půdní fond. Stejně tak ani není sporný zjištěný závadný stav na předmětných pozemcích spočívající v umístění 3 ks betonových panelů, 1 ks železné konstrukce, směsi suti, betonových sloupů, hlíny a kamení uložené v hromadě o celkové ploše cca 64 m x 7 m, 4 ks stavebních buněk, 4 ks skruží z betonu o průměru 100 cm a směsi kamení, suti a zámkové dlažby uložené v hromadě o celkové ploše cca 43 m x 11 m.
19. Žalobce však v podané žalobě namítal, že není osobou (vlastníkem či nájemcem zemědělské půdy), jíž by zákon o ochraně zemědělského půdního fondu ukládal jakékoli povinnosti. Proto se domníval, že mu nebylo možno uložit ani opatření k nápravě k odstranění závad dle ustanovení § 3c odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu.

20. Předně krajský soud v této souvislosti konstatuje, že dne 1. 4. 2015 nabyl účinnosti zákon č. 41/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 41/2015 Sb.“). Dle čl. II. bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 41/2015 Sb. se řízení zahájena podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a do tohoto dne pravomocně neskončená dokončí podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak.
21. Jak již bylo krajským soudem rekapitulováno výše, správní řízení předcházející vydání prvostupňového správního rozhodnutí a žalobou napadeného rozhodnutí bylo správním orgánem I. stupně zahájeno dne 7. 12. 2015 doručením oznámení o zahájení řízení ze dne 2. 12. 2015, č. j. OŽP/49783/2015/KSE, žalobci. Správní orgán I. stupně tedy postupoval zcela správně dle znění zákona o ochraně zemědělského půdního fondu účinného po novele provedené zákonem č. 41/2015 Sb.
22. V ustanovení § 3 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu byly nově precizovány povinnosti při ochraně zemědělského půdního fondu. Dle odst. 1 písm. c) tohoto ustanovení
je zakázáno užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s odnětím ze zemědělského půdního fondu s výjimkou případů, kdy souhlasu není třeba.
23. Dle ustanovení § 9 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu souhlasu podle odstavce 1 není třeba, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata zemědělská půda k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení zemědělské půdy do původního stavu, je-li termín zahájení nezemědělského využívání zemědělské půdy nejméně 15 dní předem písemně oznámen orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uvedenému v § 15.
24. Dle ustanovení § 3c odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu orgány ochrany zemědělského půdního fondu uloží původci závadného stavu opatření k nápravě k odstranění závad vzniklých porušením povinností uvedených v § 3 s výjimkou odst. 1 písm. b) a opatření k nápravě závadného stavu vzniklého neplněním podmínek jimi vydaných souhlasů. Náklady na opatření k nápravě nese původce závadného stavu. Povinnosti plynoucí z opatření k nápravě uloženého původci závadného stavu přecházejí na jeho právního nástupce.
25. Pro uložení opatření k nápravě je tedy s ohledem na výše předestřenou právní úpravu rozhodné, kdo je původcem závadného stavu. V projednávaném případě má přitom krajský soud (ve shodě se závěry správních orgánů) za prokázané, že jediným původcem závadného stavu na dotčených pozemcích byl žalobce.
26. K obsahu vyjádření žalobce ze dne 11. 12. 2015, v němž tento označil za původce závadného stavu rovněž další osoby, krajský soud uvádí, že v případě tvrzené účasti paní A. F.

na závadném stavu dotčených pozemků správní orgán I. stupně vycházel z podkladů získaných před zahájením správního řízení. Konkrétně z dopisu paní A. F. ze dne 2. 2. 2015,

ve kterém tato uvedla, že se o závadném stavu pozemků (hromady hlíny s kamením, suť, betonové panely, stavební buňky) dozvěděla až z oznámení stavebního úřadu a posléze z oznámení správního orgánu I. stupně. V písemném vyjádření ze dne 17. 2. 2015 jmenovaná dále prostřednictvím zplnomocněného zástupce uvedla, že se svými pozemky nikdy v minulosti nenakládala v rozporu s právními předpisy, že uskladnění stavebního odpadu, suti či stavebních buněk bylo provedeno pro ni neznámou osobou, a proto se v této souvislosti obrátila na orgány činné v trestním řízení. Při ústním jednání dne 7. 3. 2016 následně jako svědek vypovídala paní J. P., že k uložení materiálu na předmětných pozemcích došlo bez souhlasu jejího i její matky A. F. (viz k tomu zápis z jednání na Městském úřadu Otrokovice, odboru životního prostředí, ze dne 7. 3. 2016, bez č. j.).

27. Pokud se jedná o osobu pana M. G., ten při ústním jednání dne 29. 3. 2016 jako svědek ke své účasti na závadném stavu uvedl, že v době jednání na pozemcích nic uskladněno neměl. Ze stavby vlastního rodinného domu po telefonické dohodě se žalobcem umístil na pozemky dvě tatrovornice v roce 2013. Tato hlína však byla průběžně odebírána na terénní úpravy okolo rodinného domu a do dvou měsíců byla odstraněna až na několik kubíků ornice, která byla ponechána na pozemku paní A. F. K tomu pan G. doplnil, že i tento zbytek hlíny žalobce týden před jednáním rozhrnul a srovnal s okolním terénem (viz k tomu zápis z jednání na Městském úřadu Otrokovice, odboru životního prostředí, ze dne 29. 3. 2016, bez č. j.).

28. Krajský soud přitom za stěžejní považuje především následně učiněné vyjádření žalobce, který v rámci ústního jednání konaného dne 4. 8. 2016 před správním orgánem I. stupně uvedl, že vše, co se na předmětných pozemcích nachází, navozil za doby manželství se souhlasem paní A. F. Obdobně se přitom vyjádřil již před zahájením správního řízení dne 23. 3. 2015

i v rámci podání vysvětlení Policii ČR, kde uvedl, že stavební materiál dovezl a složil v roce 2011 se souhlasem bývalé manželky J. P. a její matky A. F. V roce 2014 v měsíci prosinci na pozemky dále přivezl společný majetek (žalobce a jeho bývalé manželky paní J. P.), kdy se jednalo o několik betonových panelů a šest opotřebovaných stavebních buněk. K betonovým elektrickým sloupům a dalšímu materiálu v jejich blízkosti žalobce dodal, že materiál byl složen také v roce 2011 se souhlasem všech osob (viz úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 23. 3. 2015, č. j. KRPZ-21828-22/ČJ-2015-150514). Dne 5. 5. 2015 pak správní orgán I. stupně přijal od Policie ČR podání - odevzdání věci k projednání přestupku, v němž byl jako jediný podezřelý ze spáchání přestupku označen žalobce.

29. Sám žalobce tedy v průběhu předcházejícího řízení opakovaně potvrdil, že je původcem závadného stavu, a to rovněž poté, co za původce označil i další osoby (při ústním jednání konaném před správním orgánem I. stupně dne 4. 8. 2016). Dle krajského soudu lze mít proto

za prokázané, že žalobce byl v daném případě jediným původcem závadného stavu. Pokud pak žalobce při ústním jednání konaném před správním orgánem I. stupně dne 16. 12. 2016 uvedl,

že materiál na předmětné pozemky navezli rovněž další zaměstnanci společnosti ADPe,

s.r.o.,

v konkursu (viz zápis z jednání ze dne 16. 12. 2016), pokládá krajský soud další *ex post* učiněné změny v tvrzeních a prohlášeních žalobce za nevěrohodné a jako takové za účelové.

30. Krajský soud se proto ztotožňuje se závěry žalovaného, který uvedl, že z hlediska zákona o ochraně zemědělského půdního fondu je pro řízení o uložení opatření k nápravě rozhodné, kdo je původcem závadného stavu. Žalobcem tvrzený souhlas tehdejšího vlastníka dotčených pozemků stejně jako to, odkud na zemědělskou půdu uložené materiály a odpady pocházely, tak lze označit za skutečnosti, které nemohly mít žádný vliv na výsledek správního řízení. Správním orgánům proto nelze vytýkat, že k tvrzením žalobce (stran souhlasu vlastníka pozemků s uložením materiálu, původu materiálu z provozní činnosti společnosti ADPe, s.r.o., v konkursu) již neprováděly další dokazování, jelikož v této souvislosti by případně zjištěné skutečnosti byly pro posouzení předmětné věci irelevantní. Námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu proto krajský soud nepřisvědčil.
31. Za mimoběžnou lze pak označit argumentaci žalobce, v níž zdůrazňoval, že materiál uložil na předmětné pozemky před účinností zákona č. 41/2015 Sb., tedy v době, kdy zákon o ochraně zemědělského půdního fondu neobsahoval obecný zákaz dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. c). Krajský soud na tomto místě opakuje, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s účinnou právní úpravou, kdy dle ustanovení § 3c odst. 1 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu je pro uložení opatření k nápravě rozhodné zjištění závad vzniklých porušením povinností dle § 3 téhož zákona a zjištění původce tohoto závadného stavu. V projednávaném případě bylo zjištěno, že předmětná zemědělská půda byla využívána v rozporu se zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu k nezemědělským účelům bez souhlasu s odnětím ze zemědělského půdního fondu (po dobu delší než jeden rok), a původcem závadného stavu byl zjištěn žalobce, který sám toto opakovaně potvrdil. V rozporu s přesvědčením a argumentací žalobce přitom pro uložení opatření k nápravě není rozhodný okamžik, kdy byl předmětný materiál na zemědělskou půdu uložen. Rozhodné je, že byl zjištěn závadný stav, který v době vydání rozhodnutí o uložení opatření k nápravě nadále trval, a že byl prokázán jeho původce. Ani námitku týkající se porušení zásady zákazu retroaktivity proto krajský soud neshledal důvodnou.
32. Krajský soud na tomto místě zdůrazňuje, že účelem institutu opatření k nápravě je zajistit prostřednictvím vydání rozhodnutí orgánu veřejné moci nápravu, resp. odstranění správním orgánem zjištěného protiprávního stavu. Jedná se tedy o určitý vrchnostensky nařízený příkaz jeho adresátovi cosi konat, nebo naopak čehosi se zdržet tak, aby byl ve výsledku nastolen právní stav, tedy stav věcí souladný se zákonem o ochraně zemědělského půdního fondu. Shodný přístup k institutu opatření k nápravě dle krajského soudu vyplývá také z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. V tomto směru lze poukázat např. na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2004, č. j. 5 A 69/2001 - 80, publikovaném pod č. 746/2006 Sb. NSS, dle kterého „součástí veřejnoprávní regulace je i státní dozor nad činnostmi těchto osob, vykonávaný Komisí. Nástrojem používaným při výkonu státního dozoru jsou opatření k nápravě a pokuty. Charakter obou nástrojů je odlišný: zatímco pokuta má

výrazný sankční charakter, opatření k nápravě slouží zásadně k ukončení protiprávního jednání či odstranění protiprávního stavu vzniklého porušováním právních povinností.“ V rozsudku ze dne 20. 12. 2007, č. j. 6 As 63/2006 - 101, dostupném na www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud k námitce porušení zásady *ne bis in idem* konstatoval, že se v případě řízení o uložení pokuty a řízení o uložení opatření k nápravě jedná zcela nepochybně o dvě samostatná rozhodnutí, jejichž vydání se navzájem nevylučuje. Nejedná se evidentně o dvojí potrestání, když opatření k nápravě není trestem (na rozdíl od sankčního rozhodnutí o uložení pokuty), nesměřuje k postihu osoby pachatele protiprávnosti, ale k nápravě závadného stavu. Obdobně Nejvyšší správní soud takto judikoval např. ve finanční oblasti (srovnej k tomu rozsudek ze dne 12. 12. 2006, č. j. 5 Afs 46/2006 - 63, dostupný na www.nssoud.cz), a stejně tak Ústavní soud zřetelně rozlišil ve stavební věci mezi opatřením k nápravě a sankcí (srovnej náleznost Ústavního soudu ze dne 8. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 482/02, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). O rozdílné povaze obou institutů pak svědčí rovněž to, že v případě nesplnění opatření k nápravě uloženého dle § 3c zákona o ochraně zemědělského půdního fondu je možné dle ustanovení § 20 odst. 1 písm. h) téhož zákona přistoupit k uložení pokuty.

33. Namítal-li pak žalobce, že splněním uloženého opatření k nápravě by se dopustil nezákonného jednání, tedy vstupu na cizí pozemek bez příslušného oprávnění, krajský soud k tomu uvádí následující. Dle ustanovení § 3c odst. 6 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu *vlastníci a jiné osoby, které jsou oprávněny užívat zemědělskou půdu, k níž se opatření k nápravě váže, kteří nejsou zároveň původci závadného stavu, jsou povinni strpět provedení opatření k nápravě. Za tím účelem jsou povinni umožnit vstup na své pozemky a strpět v nezbytném rozsahu omezení obvyklého užívání svých pozemků.* Na tyto situace tedy zákon o ochraně zemědělského půdního fondu výslovně pamatuje, když ukládá vlastníkům pozemku povinnost umožnit původci závadného stavu vstup na pozemek za účelem splnění opatření k nápravě. Z obsahu správního spisu ostatně vyplynulo, že J. P. (jako současný vlastník předmětných pozemků), stejně jako paní A. F. (jako předchozí vlastník předmětných pozemků), s odstraněním závadného stavu žalobcem souhlasily či jej přímo k nápravě závadného stavu vyzývaly. Paní J. P. zastupující na základě plné moci paní A. F. při podání vysvětlení Policii ČR vypověděla: „*Svým jednáním A. P. způsobil škodu mé matce a tímto ho vyzýváme, aby pozemky uvedl do původního stavu, kdy na nich nic nebylo*“ (viz k tomu úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 9. 4. 2015, č. j. KRPB-80064-1/ČJ-2015-060415-LB). Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že paní A. F., která byla vlastníkem dotčených pozemků, sama apelovala na to, aby žalobce zjištěné závady odstranil. Dle krajského soudu je pak s podivem, že žalobce svou argumentaci ubírá tímto směrem, když v průběhu správního řízení opakovaně uváděl, že na předmětné pozemky vstupuje. Při podání vysvětlení Policii ČR dokonce uvedl, že provádí jejich pravidelnou údržbu (viz úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 23. 5. 2015, č. j. KRPZ-21828-22/ČJ-2015-150514).

34. V souvislosti s námitkou nezákonnosti provedeného místního šetření pak krajský soud uvádí,

že z obsahu předloženého správního spisu ověřil, že správní orgán I. stupně provedl dvě šetření na pozemcích parc. č. x, x, x, x, x - orná půda, v kat. území x, a to dne 13. 1. 2015 a dne 13. 11. 2015, při kterých pořídil fotodokumentaci skutečného stavu na místě. Žalobci přitom je možno přisvědčit do té míry, že o konání místních šetření nebyl správním orgánem I. stupně vyrozuměn vlastník předmětných pozemků. Dle krajského soudu však toto pochybení nedosahuje intenzity, která by odůvodňovala zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, jelikož v jeho důsledku nebylo nijak negativně zasaženo do právní sféry žalobce a není zřejmé, jak tato skutečnost měla žalobce krátit na jeho právech.

V. Závěr a náklady řízení

35. Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. března 2019

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu